

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Máriaffy-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények czimzandók.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 16 forint. Negyedévre . . . 4 forint.
Félévre . . . 8 forint. Egy hóra . . . 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 krajczár.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

A név.

Egyik budapesti hirlap jeles vezérezikre adta kezembe a tollat most, holott ezt a cikket ezelőtt egy évvel akartam megírni.

Mindenki sokat ad a névre. A név becsületéért — ha kell — azonnal kardot is rántunk, mert nem engedjük hogy ahhoz homályt férjen. Régen a magyarok azért indultak kalandra, hogy nevet szerezzenek maguknak. Az óriásokat a név embereinek nevezték.

A magyar ember neve hajdan nagyon sokat, mindent jelentett az idegeneknek. A ki megtudta, hogy magyarral van dolga, jól tudta mihez tartsa magát.

Azóta . . . sok víz lefolyt a Dunán, de azért az igazi jó magyar ember büszke a nevére. Ezt így tartjuk helyesnek. Ebből nem engedünk el egy hajszálat, s éppen ez vezet egy kis elmélkedésre,

Vajjon a magyar ember, mely névre lehet büszke? Lehet-e arra, a melyet egy német, egy cseh, egy tót vagy egy horvát is visel? Hiszen ha erre büszke, akkor ő nem a magyar ember nevére büszke, hanem e németére, meg a tótára. Arra, a mely alól amonnan gunyt, szidalmat és gyalázatot szórnak a magyarra.

A magyar embernek meg van a módja a név és szó alkotáshoz. Megvan a rendkívül gazdag névkincse. Vannak száz meg száz olyan család nevei, a melyeket ma senki sem visel, mivel a család kihalt. De van könnyű módja a névalkotásnak is. És ráadásul nagyon egyszerű a hivatalos eljárása a névmagyarosításnak.

Azt kérdezzük hát, hogy miért nem hódít ez a szellemi nálunk?

Miért ragaszkodunk ahhoz, a mi a másé? A mi egy idegené.

Tegyük föl, hogy valakinek az ősei külföldiek voltak, de ide betelepülve magyarokká lettek. Mi történt velük? Az a mi a férjhez ment leánynyal. A leányságát letette, az anyját fölcserélte egy férfiúval a kinek bűséget esküdött, hogy sem egészségében, sem betegségében el nem hagyja, velé el, vele tűr és szenved.

Az anya ezt egészen természetesen találja. Nemis busul miatta, sőt örvend, ha egy jó nevet vitt be a családba.

Ezzel azonos a külföldről beköltözött család helyzete. Hát bizony ő egy nagyobb családba férjhez ment. Vonja le a következményeit. Vegye föl a család nevét. A ki ebbe a mi családkunkba, a magyar nemzetbe jött, az vegye föl valamelyik jó nevét. A testi szellemre nagyon sokat adunk. A vasutasok megmutatták a jó példát. Ezt a szellemet szeretnők bevinni első helyen városainkba.

Azt hisszük, hogy a mi egyetemi városunk, Kolozsvár, megindíthatná a mozgalmat. Múlt is volna hozzá közszelleménél, meg történelmi multjánál fogva.

Joggal elvárhatnók első helyen egyetemünk *derék tanáraitól*, hogy jó példával járjanak elől. Városunk hivatalnokaitól bizony meg is követelhetnők, hogy irányt mutassanak.

Nem titkoljuk, hogy most egy éve, midőn Szvacsina Géza polgármester lett, vártuk tőle, hogy budapesti kollégájá példáját követni fogja. Nem követte. Miért? Talán nem jó magyar ember. Távol legyen? Talán a nevéhez fűződő alkotások értékét félti? Ne féltse. Azokat nem nevével, hanem kezével és lelkével szerezte. Azok vele fognak menni. Mi bízunk hazafiasságában és reméljük, hogy hivatalnok társaival együtt példát fog mutatni az erdélyi meg a magyarországi városoknak is.

Jó példáját Kolozsvárt sokan fogják követni és a hamis látszatot megváltoztatják, vagyis helyreállítják a kolozsvári magyarság valódi számát, a melyet velünk ellenséges indulatú nemzet-

ségek az ők czimtáraikban elrontottak. Mert arról legyen meggyőződve, hogy sem a Liga, sem az Irradenta, sem a Schulvereim nem fogja a magyarok közé sorozni sem Szvacsinát, sem a többi, a kiknek a nevek nem magyar, mert hát az embert a név is teszi.

B. Gy.

Politikai hírek.

Új főispán. Bevégezett tényül tekintet, hogy Zólyom vármegye főispáni székét már legközelebb betöltik. Főispánná Radvánszky György, Zólyom megye szliácsi körületének képviselője fog kinevezetlni. Zólyom megyében a Radvánszky család tagjai oly előkelő szerepet vittek évszázadok óta, mint megyékben p. o. a Szmezsányiak, Rakovszkyak stb. Megjegyezzük, hogy Radvánszky nem a báró Radvánszkyak ágából való, bár ezekkel is rokonságban áll. Atyja a néhány év előtt elhunyt Radvánszky Károly, szintén a szliácsi körületet képviselte a Házban több cikluson keresztül.

A főrendiház mentelmi bizottsága július hó 5-én szerdán délelőtti 11 órakor ülést tart, a melynek napirendje: A budapesti királyi büntető járásbíróság feltörjesztésének tárgyalása, melyben becsületstértés miatt bepanaszolt Kemény Árpád báró főrendiházi tag mentelmi jogának felfüggesztése szorgalmaztatik.

A közegészségügy államosítása. Életrevaló eszmét pendítették meg Békésmegye orvos-szövetségének legutóbbi közgyűlésén. Kimondották ugyanis, hogy az orvosok kongresszusa elé az egyesület azt az indítványt terjeszti, hogy a közegészségügy az egész vonalon államosíttassék.

Obstrukció az olasz kamarában.

Róma, június 30.

Taroni (radikális) azt kívánja, hogy a Ház határozatképességét névszerinti szavazással állupítsák meg.

Az elrendelt névszerinti szavazás eredménye az, hogy a Ház határozatképes.

Prampolini (szocialista) névszerinti szavazást kér a mult ülés jegyzőkönyvének elfogadása tárgyában. (Nagy sajtó a jobboldalon és a centrumban. Felkiáltások: Elég! Elég!)

Az elnök kijelenti, hogy Prampolini indítványa meg nem engedhető, mert ellentétben áll a házszabály szellemével.

Az ülés jegyzőkönyvét ezután felállással elfogadták. (Élénk tetszés.)

Prampolini heves zaj közt ragaszkodik a névszerinti szavazáshoz, kijelentvén, hogy a felállással való szavazás törvénytelen.

Pantano (radikális) azt mondja, hogy a szélső baloldal minden eszközt fel akar használni, hogy a többséget megakadályozza a politikai intézkedések elfogadásában, melyek az alkotmányos jogokat sértik. Felhívja az elnököt, hogy mindenkinek a jogát védje meg, mert különben minden ellenszegülés törvényes volna. (Helyeslés a szélső baloldalon. Nagy zaj a jobboldalon és a centrumban.)

Az elnök élénk tetszés közt kijelenti, hogy miután az ülés jegyzőkönyve ellen semmi ellenvetés fel nem hozott, ő az által vélte megóvni a parlament méltóságát, hogy a felállással való szavazást rendelte el. (Élénk tetszés a jobboldalon és a centrumban.)

Torrigiani helyesli az elnök magatartását és indítványozza, hogy a képviselőház az elnök eljárásának a helyességét manifestálja. (Élénk tetszés a jobb oldalon és a centrumban.)

A szélső baloldal képviselői zajongva követelik a névszerinti szavazást.

Az ülést felfüggesztették.

Az ülés újbóli megnyitása után a szélső baloldal nagy mozgás közt ragaszkodik a névszerinti szavazáshoz.

Az elnök elrendeli a titkos szavazást a képviselőház délelőtti ülésében elfogadott javaslatok felett.

A szélsőbaloldaltól számos képviselő elhagyja a helyét, hogy a szavazást megakadályozza.

Rendkívüli heves dulakodás keletkezett, melynél néhány képviselő ököllal üttötte egymást.

Az ülést újból felfüggesztették.

Az ülés újra megnyitása után az elnök az elkövetett erőszakosságok miatt panaszpanaszodik. Kiemeli, hogy ő mindig a legnagyobb méltanyossággal alkalmazta a házszabályokat (Ugy van!) és rendre hívja fel a képviselőt.

A ház áttér a délelőtti ülésen elfogadott négy törvényjavaslat felett való titkos szavazásra. (Nagy lármá a szélső baloldalon.)

Pantano a legutóbbi ülés jegyzőkönyve felett névszerinti szavazást követel; továbbá azt az ellenvetést teszi, hogy csak három törvényjavaslat felett szabad szavazni és hogy előbb interpellációkat kell tárgyalni. A szélsőbal nem szándékozik csak egy házszályt is engedni jogából. (Élénk tetszés a szélső baloldalon. Viharos lármá a többi padokon.)

Az elnök azt válaszolja, hogy az interpellációk kifejtését épen akkor kezdte volna meg, mikor a zaj a folytatásban megakadályozta. Most már az erre megszabott idő elmult. Ami a törvényjavaslatok számát illeti, ezek felett szavazó-csodulakkal szokás szavazni. (Viharos zaj a szélsőbaloldalon.)

A szavazás kezdetekor a szélsőbaloldalon borzasztó lármá keletkezik. Számos képviselő az elnök emelvény elé megy. *Néhány szélsőbaloldali képviselő megragadja a szavazó urnát és földhöz vágja.* Az elnök nagy zaj közepette rekeszti be az ülést.

Róma, június 30.

A parlamentet egy ma megjelent királyi rendelet bezárta.

Dreyfus Franciaországban.

Rennes, július 1.

Dreyfus ma reggel 6 órakor ideérkezett.

Egyetlen hírlapírónak sikerült Dreyfus megérkezésének tanúja lenni, miről a következők számol be: Őt magát turistának nézték, azért bántatlanul járkálhatott a parton. Éjjel tíz óra tájban érkezett a külön vonat, mely Dreyfus számára oda rendeltetett; ekkor egy század katonaság is sorakozott a parton. A rendőrségen izgatottság vett erőt, mert ha a hajó késik, akkor Dreyfus fényes nappal érkezhetik csak Rennesbe, ezt pedig el kell kerülni; éjféltájban nagy zivatar keletkezett, de mindenki helyén maradt. Egszerre csak a messzetávolban két fénypontot látnak a tengeren. A Sfax jelzőlámpái voltak ezek. Vagy egy óráig tartott, míg a hajó, melynek körvonalai alig látszódtak ki a sötétből, kikötött. A katonák vigyázz-ra állanak és parancsnokuk a kikötő-hidra lép. Először egy matróz szállt ki, azután egy férfi civilben és utána még egy ember. Ez Dreyfus volt.

A hírlapíró feleje fordítja világító-lámpáját. Jó színben van; két öltöny van rajta és szürke felöltő magas gallérral. Civil ügyök kíséri a várakozó kocsira, mely őket a pályaudvarra viszi. Őt perec mulva ott vannak. Dreyfus egy szót sem beszél. Maga nyitja ki e vasuti kocsi ajtaját. A rendőrnők udvariasan kérni, nem akar-e valami frissítőt. Dreyfus azt köszönettel visszautasítja. Fűtő . . . a vonat elindul Rennes felé, mely előtt 10 kilométernyire a nyílt pályán megáll. Itt kocsiha szállanak és nagyobb feltűnés nélkül a fogházba érnek. Dreyfus itt felveszi egyenruháját és három órával rá találkozik feleségével, kit közel öt év óta nem láthatott . . .

Dreyfusné, kin az erős felindulás a találkozás után, mely teljes óráig tartott, nagyon is meglátszott; kijelentette, hogy a férjével való beszélgetésről egy szót sem árulhat el.

Az általános helyzet.

Páris, jun. 30.

Ha bármely külföldi lapba betekintünk azt tapasztaljuk, hogy a legnagyobb részben a francia események foglalják le hasábjainkat. Ez mindenesetre igen hízogó lenne Franciaországra nézve, ha a legnagyobb része a Franciaországról megejtett kritikának nem lenne igazságtalan és egyoldalú.

A francia sajtónak bő alkalma nyílna magát e tekintetben revanchírozni. Az általános helyzet elég bő anyagot nyújt hozzá. Itt van mindjárt első sorban Chamberlain és Jameson viselkedése a boerekkal szemben, a győnyörű jelenetek a belga képviselőházban és az utcai lázadások — a Reichstag eseményei és a bochumi sztrájk Németországban, hol véres összeütközésre került, a katonaság és a munkások között — az Olaszországi események hol Pelloux miniszter megtámadta az alkotmányt, hogy megmenthesse a miniszteriumot — a botrányok, lázadások és tragédiák a melyek alatt a szerencsétlen Spanyolország vonaglik, a diák források Oroszországban és miérte nem említenék fel ama bizalmas és barátságos viszonyt a melyben Ausztria és Magyarországól az ő nemzetiségeivel. Mily alkalmas tárgyak lennének ezek!

Nem is említjük a legújabb zavarokat a szerb-török határon — ama kedves szeretetreméltó modort, a melylyel a romániai hatóságok a választókat észre térítik — az ezer és egy borzalmakat, a melyek a török birodalomban léteznek — az amerikai uralom győnyörűit a filippini szigeteken — a kínai viszonyokat, hol a politikai helyzet nem egyszer adja a kézbe a kést a harikiri kedves műtétéhez, — sem a szocialista és

a gazdasági kérdéseket, a melyek évszázadunk végén oly nagy veszélyekkel fenyegetnek!

Nem foglalkozhatnának mindezzel a legnagyobb mértékben a francia lapok?

Nem kell azt képzelni, hogy azért siklik át e tárgyak felett a francia sajtó, mivel nem ismeri azokat! Franciaországban úgy itélnék e felett, hogy első sorban a saját belügyeivel kell foglalkozni behatóan, míg másoknak belső ügyeit csak komoly tartózkodással szabad bíráltni. Azt is tartják továbbá, hogy nem helyes oly ügyekbe mélyen behatolni, a melyek directe nem érintik őket.

Ez helyes szempont, a melyből sem a logika, sem a nagyság nem hiányzik.

A. Saissy.

A helyzet Belgiumban.

Keddig, a míg a kamara ismét össze nem ül, valószínű, hogy nagyobb rendetlenség nem fog előfordulni Belgiumban. Az időt a szociálisták a szervezkedésre használják fel. Ennek következményeül lehet tulajdonítani, hogy már a vidék több városában is voltak tegnapi — egyelőre — antiklerikális zavargások. A belga miniszterelnök különben beadta lemondását s így lehet remélni, hogy az izgalmak lecsillapodnak. Rövid időn belül el fog dőlni, csend lesz-e vagy polgárháború?

Ma a következő táviratok érkeztek:

A mozgalom a vidéken is mindjobban terjed. Ma éjjel az antiklerikálisok Lüttichben, Genfben. Antwerpenben, Oszterendben nagy zavargásokat okoztak. Lüttichben a jözsuitafőnököt ködöbásokkal megsebesítették.

Brüsszel, június 1.

Van den Peereboom miniszterelnök az utcai zavargások és a kamarában történtek következtében tegnapi beadta lemondását. II. Lipót király, a ki ismételtén tárgyal Beernaerttel, elhatározását egyelőre függőben tartja.

A válságot valószínűleg csak azzal tudják megoldani, hogy elnapolják a választási törvény javallatának tárgyalását. Így tehát a választási reformot július 5-ikére kitűzött ülése sen fogják tárgyalni.

A város néhány utcáján tegnapi délután ismétlődtek a zavargások. Ezek azonban nem voltak komolyabb természetűek.

„Tessék beszélni az örültek házába!”

A N. Napló írja:

Ezzel a különös kívánsággal állított be tegnapi délelőtti egy uriasan öltözött intelligens ember ifj. Rimler Károly rendőrkapitány hivatali szobájába. A főkapitány meglepetve intézett hozzá kérdést:

— Miért? . . .

— Mert a családom úgy kívánja — felelt erre a különös ember — akinek egyébként sem magaviseletéből, sem higgadt, nyugodt előadási modorából nem tűnt az ki, hogy elmebeteg.

Helyet foglalt egy széken, engedelmet kért, hogy szíva-ra gyujthasson s azután csöndes hangon adta elő megható tragédiájának történetét.

— Czirjék Emil m. kir. államvasuti ellenőr vagyok. A sok munka és a zaklatott élet, meg ezernyi családból összeszeronsolták már régebben idegeimet. Tényleg beteg vagyok de csak pihenésre volna szükségem, hogy egészségem helyre álljon; esküszöm önnek azonban főkapitány ur, hogy nem vagyok örült, mint ezt családom s feleségem és az általuk hívott doktorok állítják. Elmém ép, tudom, hogy mit teszek és semmi olyan jelenséget nem tapasztaltam eddig, ami csak némileg is gyanússá tennie lelki és elmeállapotomat.

Családom és feleségem azonban mindennek dacára mindent elkövetnek ellenem hogy tönkre tegyenek. Az a rögeszméjük támadt, hogy én örült vagyok. Egy izben Kolozsvárt erőszakkal be is szállították a kórházba, de onnan rövid idő múlva, mint egészségest kibocsátottak. Azután áthelyezték ide Nagyváradra. Alig foglaltam át azonban itt hivatalomat, feleségem újra megkezdte üldözésemet. Előbb dr. Bodor Károlyt, majd dr. Baróthy Ákos főorvost is elhívatta és megvizsgáltattatott. A vizsgálatnak eredménye az lett, a mitől előre rettegtem. Mindkét orvos elmebetegnek nyilvánított és átírt a rendőrséghez, hogy mint közveszélyes elmebetegét szállítsanak be haladéktalanul a kórházba megfigyelés céljából.

— Főkapitány ur — folytatta Czirjék a megindultágtól remegő hangon — én, a ki már egyszer töltöttem néhány hónapot, mint teljesen épelméjű ember az örültek házában, ettől a rettenetes orvosi vélemény-től annyira megrémültem, hogy megszöktem otthonról és nehogy a rendőrség rám találjon és tényleg beszállítson, bujdosom a vá-

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belkőzép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög czentiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora 5 forint.

Nyilttéri cikkek garmond sora után 20 kr. fizetendő.

rosban, majd mikor észrevettem, hogy nyomomban van a rendőrség, elmenekültem Bihar-Püspökibe. Bujdosam heteken át a rendőrség elől, de minthogy most már a pénzem meg a türelmem is elfogyott, elhatároztam, hogy nem kinlódom így tovább, hanem magam jelentkezem. Itt vagyok főkapitány ur és kérem, hogy a mennyiben fenn tartja határozatát, szállítson be a bihari megyei kórház megfigyelő osztályára.

Ifj. Rimler Károly főkapitány ezen előadás után csakhamar konstátálta, hogy a szerencsétlen ember Czirjék Emil, a ki súlyos elmebeteg, örülési rohamában közveszélyes és épen ezért orvosi vélemény szerint megfigyelés végett beszállítandó a bihari megyei kórházba annál is inkább, mert az elmezavar már több ízben tört ki rajta még pedig olyan mérvben, hogy a dühöngő embert Kolozsvárról csak rendőrségi segítségével lehetett a kórházba beszállítani.

Utóbbi időben ismét felléptek Czirjékén az elmezavar tünetei. Ilyenkor ott hagyván hivatalát, vasutáraült és néha meztelenre vetkőzve járta be a kupékat. A mikor pedig hazaszállították szerencsétlen családjával szemben volt oly brutális, hogy végre kénytelenek voltak elszállítására intézkedni. Fialtal neje pedig, hogy férje brutalitásával szemben biztonságban legyen, már régebben hazautazott szülőihez.

A szerencsétlen vasuti ellenőrt Faludy Soma rendőrbiztos kísérte be a bihari megyei kórházba. Egy könnyesepp esordult ki szeméből, mikor a kórház kishőbét állépte, azután felsóhajtott:

— Mégis iktározatos világ ez! Önként kell belépni a bolondok házába egy józan eszű bernek! . . .

Az orvostól, a ki fölvette, rimázkodó hangon azt kérte, hogy ha már itt kell maradnia, legalább külön szobát adjanak neki, mert nem bírná elviselni, hogy ép elmével több örülttel egy szobában legyen. A szerencsétlen embernek ezt a kérését teljesítették is. A városban egyébként a rokonszenves vasuti hivatalnoknak tragikus sorsa mindenfelé mely részvétet keltett.

Ex-lex termésbecslések.

A H—k írja:

Ugyanazokon a laphasábonok, a melyeken a gabona-uzsora apologiája megjelent, ma kísérlet történik arra, hogy a spekuláció alákannazza a gabonaértékesítést.

Az „Egyetértés” saját külön termésbecsléről szólunk, a mely a földmvelési miniszterium hivatalos termésbecslésével ellentétben paradicsomi képet rajzol az aratási kilátásokról. Potom öt millió métermázsza búzával igér többet az „Egyetértés” saját különjeinek a becslése szerint, mint a mennyire a földmvelési miniszterium becslése reményt nyújt. Konstátálnunk kell, hogy a hivatalos termésbecslések mindig optimisztikus színben tüntetik fel a mezőgazdaságot s ha az Egyetértés ezt tullicizálja, annak okának kell lenni. Az okot abban kell keresnünk most, hogy a spekulációban forgó néhány millió ráéhezett s a földérték milliárdjaira s ennek a hadizenetnek a bullettinei jelennek meg az Egyetértésben.

A biztosító társaságok ügynökeiről, a budapesti nagy gabonacégek vidéki kormányosairól tudjuk, hogy már hetek óta allamirozzák a tőzsdét azzal, hogy a termés jó, a mivel nyilvánvalólag az árok lenyomására dolgoznak. Nem tudjuk, hogy a saját külön termésbecslők között nem találhatók-e meg a baises eme szomorú lovagjai, de annyi bizonyos, hogy a czélzat egy és ugyanaz. Megígéri az Egyetértés, hogy folytatni fogja termésbecsléseit, a mivel előkészít bennünket arra, hogy belevissz az országba a tultermelésbe és ezzel a 6 ftros buzába.

Ez méltó pendantja lesz a „Borgazdaságunk” czimű cikksorozatnak, a melyben ép úgy törték, zúzták a termelők érdekeit, mint a most termésbecsléssel, a mely a baises-spekulációt segíti elő. Az ex-lex termésbecslések, az ex-lex buzáarak szorosan összefüggének s ezek felől mártájékozva lévén a gazdaközönség senkit sem fog megtevészeni az Egyetértés saját külön termésbecsléseinek a rózsás prespektívája.

Unitáriusok egyházfőtanács gyűlése.

Kolozsvár, július 2.

Tegnap reggel kezdődött meg az unitáriusok főtanács gyűlése. A gyűlés tárgya, mint szombati lapunkban már említettük, csak két pontból állott.

Egyik pont a Berde-hagyaték felett való rendelkezés, a másik pedig a kezelési szabályzat megállapítása.

Istentisztelettel vette kezdetét a gyűlés a belmagyar-utcai unit. templomban. Az istentiszteletnek kiváló pontja volt a Józán

Miklós tartalmas szép beszéde, melyet az egész közönség áhítattal hallgatott végig. Józan Miklós mint fővárosi unitárius lelkész, igen szépen mutatta be magát itt ezuttal.

Az istentiszteleten a tanuló ifjúsági dal-kar énekelt Iszlai Márton vezetése alatt.

A tegnap d. e. folyamán tárgyalták a Berde vagyon kezelési szabályzatát s megállapodtak abban, hogy egyelőre egy évig ideiglenes szabályzatot léptetnek életbe, egy év múlva azonban felhasználva a szerzett tapasztalatokat és megalkotják a végrendelet intenciói szerint a végleges szabályzatot.

A d. u. gyűlésen az egyház kezelési szabályzat felett folyt a vita.

Ugyan e szabályzat felett folyt a vita a mai nap folyamán is. Gál Kelemen dr. volt az előadó s a szabályzatnak csaknem minden pontjához hozzászóltak a jelenlevők.

A Berde bankett.

Berde Mózsá végrendeletileg elrendelte, hogy minden egyházi főtanácsi gyűlés alkalmával egy társas ebéd rendeztessék s erre a czélra alapítványt is hagyott. Az első ebédet tegnap tartotta meg az unitárius egyház. Az ebéd alkalmával egy ezüst serleget készítettek, a melylyel a Berde emlékeztetőre évről-évre felköszöntöket fognak tartani.

Az első társas ebéd a Nagy Gábor központi szállodájának emeleti disztermében folyt le. Részt vettek azon az egyház főtanácsi tagok teljes számban és a helyi napisajtó képviselője.

Nagy Gábor méltóan igyekezett berendezni az asztalt az elhunyt puritán egyszerűségéhez és ahhoz a természetességhez, a mely az elhunytat egész életében karakterizálta.

Az asztal főhelyén ott volt Berde Mózsá egyetlen fényképe.

Az elhunyt még e tekintetben is tartózkodó volt.

Életében csupán egyszer fényképeztetette le magát, akkor is azért, mert valamely jegyhez szükséges volt.

E képek második példányát az elhunyt egyik hozzátartozójánál találták meg.

E kép mezei virágokkal volt körül foglaltva. Az asztal főhelyének többi pontján is mezei virágokból készült csokrok voltak jellemzőseül annak, hogy Berde egész életében az egyszerűséget kedvelte s a szabad természetnek volt barátja.

Az asztalok többi részein disznóvénnyek s a kertészet által gondozott virágok voltak.

Az étlap szövege is egyszerű és teljesen magyaros volt.

Az ebédén a toasztok sorát Dániel Gábor főgondnok nyitotta meg. Ő felsége a magyar király egészségéért emelt poharat.

A jelenlevők álva hallgatták végig.

Az után a Berde Mózes emlékét fenntartó serleggel a kezében Ferencz József püspök állt fel:

A püspök beszédét azzal kezdte, hogy a ki korunk ábrázatát figyelemmel vizsgálja, rájön, hogy ama fényvonások mellett, a melyekkel korunk díszeskedhetik, nem egy szomorú söt romlott vonást is találunk az ábrázatán.

Ezek között a torzító vonások között

kidomborodik az önzés, a haszonlesés, az anyagiasság.

Takarék pénztárat hányat állítanak fel, humánus czélokra, a részvényesek javára. (Igaz, ugy van.)

Társadalmi alkotásainknál nem szívesen adakozunk. Az áldozatot hozók nagy része hálálkodik a felett, hogy adományával a kéregetőtől megmenekült.

Azt mondják, az akcióra nézve egyre megy az, hogy szívesen adják-e vagy nem? Am de az Isten előtt más kép áll a dolog.

Isten előtt nem a büntetéstől való félelem miatt kell leborulni, hanem azért, mert az embert az áhitatra a *szíve vonzza*.

Isten előtt az az áldozat kedves, a mi szívből jó.

Berde Mózes életében úgy ismerték, mint legönzőbb embert.

Még nemes czélokra is nehezen adakozott. Mindenki anyagi és önző embernek tartotta.

És ime, mutassanak ma egy ilyen ideális embert, a ki magától megvonja a ruházatot, a falatot, hogy magasztos, ideális célját elérje.

Leborulunk előtte.

Berde Mózes szemrehányásokat képes volt eltűrni, hogy tekintélyes vagyonnal jöhessen a szükségben szenvedő egyház segítségére.

Hajoljunk meg szellemi és erkölcsi nagysága előtt és emlékérl esztendőkről esztendőkre emlékezzünk meg kegyelettel.

Ez emlékeztetnek jelképeül készült e kehely, hogy ezzel emlékét évről évre felköszöntsük.

Ha azonban Berde Mózesről csak alapítványáért emlékezzünk meg, nem teszünk eleget akaratának.

A mint az ő alapítványát magunkévá tesszük, tegyük magunkévá az ő szellemét is. Ezzel a gondolatral, ezzel az érzéssel közzönti ő fel a társaságot s óhajtja, hogy áldjuk emlékét nagy alapítónknak.

Nagy alapítónk szellemében igyekezzünk munkálni, egyházunk gyarapítására és felvirágzására. Zajos éljenzés! Bedő Albert orsz. képviselő Ferencz József püspököt közzönti fel. (Éljenzés) Nagy Lajos Dániel Gáborra mond felköszöntőt.

Péterffy Dénes kolozsvári unitárius lelkész a hazafias új kormányra emel poharat.

Benkő Mihály az iskola felügyelő gondnokokat, Fekete Gábor, Kozma Ferenczet élteti.

Boros György az egyház jogászaira emel poharat.

Csifó Salamon élteti Benezély Gergely pénztárnokot, ki figyelemmel, ügybuzgalmával a Berde alapítvány s az egyház vagyona körül kiváló érdemeket szerzett.

Filep Albert a 48-as eszmékre mond felköszöntőt.

Kozma Ferencz Fülöp Albertet élteti. Nagy Lajos esperes élteti Józan Miklós fővárosi unit. lelkészt.

Józan Miklós Bedő Albert orsz. képviselőre mond felköszöntőt.

Mikó Imre élteti a jegyzőket, Nagy Lajost, Boros Györgyöt, Mózes Andrást, dr. Gál Kelement.

Pálffy Mihály a napisajtó képviselőire mond felköszöntőt.

Józan Miklós élteti az espereseket, ezek között egykori tanárját Nagy Lajost.

Kovács János megemlékezik az amerikaiakról, kik abban a kritikus időben, midőn beállott a kolozsvári unitárius főiskola „*Lenni vagy nem lenni*” kérdése, az ő 75 éves egyházuk segítésére sietett a 350 éves magyar unit. egyháznak; élteti az angol és amerikai testvéreket.

Ferencz József püspök fontosnak tartja az összeköttetést az amerikai unitáriusokkal. Ezekről ezentul is nem csak erkölcsi, hanem anyagi támogatást is remél. Vanries Thomás amerikai vendég közelebből felkeresi az erdélyi unitáriusokat. E látogatást viszonzni kell, erre hívja fel a figyelmet.

Mózes András Pákei Lajos főmérnökre mond felköszöntőt, Pákey a Berde szobor tervezőjére, a püspök Dersi tanárra, Dersi az egyházra közzöntöt.

A társaság zajos unszolására Nagy Gyula tanár versben mondott hangulatos felköszöntőt, melyet hevenyészve leirtunk s itt közlünk:

Beszélni nem tudok,
Én, mint egy apostól
Ámbár tanulhattam,
Ma Józan Miklóstól.
Összegyűltünk mintegy
Sereg a csatára,
Egyházunk fejének
Hívó szózatára.

— Miért jöttünk össze
Önök ezt jól tudják,
A jövő századnak
Elkészíteni útját.
A jövő században
Béke lesz, vagy otkán?
Ezt én nem tudom, mert
Nem vagyok boszorkán,
A bűn, bűnnek marad
Az erény erénynek?

Lesz-e igazsága
Akkor a szegénynek?
A rossz alatt marad
És felkerül a jó?
E földön az örök
Csak a *protekció*?

Egyházunknak mostan
Rakunk új alapot,
Hogy jobban elbirja
A jövő századot.
Legyen erős ez, hogy
Hitünket példázza,
Fogja a szeretet
Erős kulimáza.

Az egy isten védje
Ezt ne bízzuk másra,
Ne is bocsássuk ezt
Itten szavazásra.
Az egy Isten már is
Mi reánk tekint,
Gyenge vetésünkre
Áldó esőt hinte.

Áldó esőt hinte.
A jó magvetőről
Szól itt minden ének,
Hívják nagy jövőnők
Néhál *Berdelének*.
Állj meg te gyors idő,
Lassítsd a futásod
A jelennek sirját
Ha majdan megásod
Ne takard be porral,
A nagy Berde nevet,
Hogy sirjára lejlen,
Hála s emlékezet
Te susogó szellő,
Keressd fel e helyet
Mond, hogy életének
Czélja már betellett.

— És mi az? — kérdé Lady May. A férfi ambíciója mindig nagy kell hogy legyen. Hallgattam. Az én ambícióm az volt, hogy ötöt megnyerjem, de azt nem mondatom meg neki.
— Reményem, hogy az nagy és nemes — folytatá.
Én becsülöm az olyan férfiakat, akik nem önző, de nagy czélok után törekednek, azok többnyire mindig nemes lelkűek. Magának az a missziója, hogy az embereket nevelje és nemesítse, hogy lelküket és szívüket magas jelentésű édes szavakkal töltsse be. Gábrriel, ez nagy misszió, sokkal nagyobb, mint csupán a születés esélye, mi a peérek csinálja.

— Lady May, egy peér megnyerheti azt, a mit én sohasem nyerhetek meg, válaszolám.
Születésemet nem változtatnám meg, az égtől kapott adományt nem adnám vissza egy peérségért; de a hogy az előbb mondtam, a peér megnyerheti a mit én soha soha sem nyerhetek meg.

— Mi az? — kérdé Lady May.

És ekkor eszébe jutott, hogy mind a ketten állottunk. Az egyik nyitott ablakhoz ment és lehajolva az alatta levő virágágyról egy virágot szakitott.
Midőn láttam, hogy fehér ujjai a virágot simogatták, szerettem volna bár egy percze az a virág lenni! Azt hiszem, hogy a kétségbeesés vakmerővé tett. Kivettem azt a kezéből. És ő édes bátorlalan mosolylyal nézett rám.

— Miért teszi azt? — kérdé.
— Mert nem tehetek róla. Nem tudom nézni, hogy azt olyan gyöngéden annyi szeretettel érinti.

Alig tudtam azt érzéseimnek hinni. Kezét a kezemre tettem — azt a kis puha me-

Berde tanítója
Volt a nagy természet,
Mint a méh úgy gyűjté
Össze annyi mézet
Tudjuk, hogy a méznek
Sok az ellensége
Embert és állatot
Vonz az édessége.
Ezt a kincset, a mint
Egyházunk megkapta,
A darázsok serge
Rögtön megtámadta,
Ámde a méhésznők
Vett egy nagy dorongot,
Agyon csapott vele
Egész sereg dongót.
Csak egy legye maradt
Az ellen tábornak
Közzöntjük meg főkép
Ezt Molnár Sándornak.
Higgyék el, hogy kapott,
Ő is elég karczot,
A míg bevégezte
A *hét évi* harczot.
A többi vezérek
Is itt vannak jelen,
Én e vezérekért
Poharam emelem.

A Nagy Gyula tanár felköszöntője mindenütt zajos tetszést és éljenzést keltett.

A társaság a legvidám hangulatban öt óra előtt oszlott el.

Családias színezetét e sikerült társas ebédnek nagyban emelte az, hogy szabadon szárnyalhatott a gondolat, nem volt megkötve lecke mondás módjára előre kiosztott toasztokkal. E jó kezdést jövőre is így kell folytatni, mert ez az egészséges közszellem fenntartására nagyon lényegesen be fog folyni.

Mulatságok.

Katonaisztiek mulatsága. A Fellegvárban szombaton, ezuttal kedvező időben pompás mulatságot rendezett a helyt állomásozó katonaság tisztí kara. A kitünően sikerült mulatságon Kolozsvár előkelőbb polgári köréből is nagy számban jelentek meg, a katonai körök pedig nőtárgaikkal teljes számban jelen voltak. A mulatság d. u. 5 órakor diszlovészettel vette kezdetét, majd 6 órakor az 51-ik gyalogezred zenekara hangversenyt rendezett. Nyolcz óra körül felgyújtották a Fellegvár ormán elhelyezett lámpionokat, melyek e magaslaton rendkívül kedves látványt nyújtottak. Közben konfetti dobás meg más társas játékok folytak igen élénken és jó kedvvel. Kilenczóra felé zendített rá a zenekar az első táncz dallamra s akkor a fedett pavilonban megkezdtek a tánczot, melynek a kora reggeli órákban volt vége.

Meghívó A csik-szentdomokosi „pásztorbükken” felállítandó „Báthory”-emlék javára csik-karcsfalván folyó évi július 8-én 9-én délután, kedvező idő esetén a „nyíren”, ellenben a község háza nyágermében a cs. szeredai első zeekar közreműködésével zártkörű nyári mulatságot rendeznek.

Kerekpár virágkorzóval egybekötött séta hangversenyt rendezett e hó 2-án a marosvásárhelyi kerekpár egyesület az „Erzsébet” ligetben. A séta-zenét a cs. és k. 62. gyalogezred zenekara szolgáltatta. Volt kerekpár virág-korzó, disz, mű- és komikus biciklizés. Csiki Emil, Gál Jenő, Holczér Géza és különösen Wetchach Antal igazán meglepően ügyes mutatványokkal gyönyörködtették a közönséget, a kik közül különösen Wetchach még zsonglór mutatványaiával érdemelte ki a közönség elismerő tapsait. Még Ligethy Vilmos színész adta elő Kormosy

leg kezét. Eddig soha sem tette azt. Nem áldomta, hogy gyenge érintése alatt az egész testem reszketett.

— Gábrriel, mondá mi olyan régi barátok vagyunk, hogy nekem mindent el kellene mondani. Üljön le ide; egy jó félóraig együtt lehetünk. És most mondjon el nekem mindent az ambíciójáról és a reményeiről.

Azok mind ő benne voltak összpontosulva; ő volt az élet, reményem; de nem mertem neki megmondani.

— Gábrriel — folytatá — sehogy sem tudom megérteni, hogy miért ne nyerhetné meg azt maga, a mit egy peér megnyerhet.

— Azt a nőt a kit a peér szeret, — válaszolám merészen.

— Azt a nőt a kit a peér szeret, — ismétlé lassan. Nos maga nem teheti ugyan azt? Mi akadályozza abban?

A mit beszélt láttam, hogy üde mosolygó ajkai hirtelen elhalványultak és a vigaszt tartó kis keze reszketett.

— Az, hogy semmit sem adhatok annak a kit a világon legjobban szeretek, — mondtam szomorúan.

— Semmit sem adhat? Gábrriel, maga a poeta, az a lángész, kit egykor a világ megfog ösmerni és méltányolni — maga azt mondja, hogy semmit sem adhat!

Ekkor azt mondtam magamban, bár az ég erőit adna, hogy lojális és igaz maradjak! Ha valaha férfi kísértésnek volt kitéve, az a férfi bizonylyan én voltam. Arca, szavai, elbódítottak; de azt mondtam magamnak, hogy nem szabad megelégednem a becsületeiről, arról a szikláról, melyhez lánczoltam magamat.

— Lady May, — mondtam szomorúan — mit gondol, hogy egy Belgraviai anya

„Mámoroson” ez. költeményét parodizálva. Kár, hogy az eső megzavarta ezt a pontot, s a közönség nem tudta végig élvezni oly figyelemmel, mint ez a gondos előadás megérdemelte volna. Közönség szép és nagy volt, s a bevétel az egyletnek igen szép hasznót hozott. De bármennyire helyeselnék is azt, hogy valamely egylet pénztára gyarapítására takarékoskodják azt még sem tartjuk megengedhetőnek, hogy a közönség rovására sporoljon oly formán, hogy ez a nyújtandó műveltség rovására essék, mert ezt a jelen-volt nagy közönség méltán megvárhatta volna, hogy a teljes katona zenekar, ne pedig annak csak egy része működjön.

SZÍNHÁZ.

Színészet Marosvásárhelyt. Kresányi Ignác saionja egy héttel közelebb jutott a bevégzéshez. Még 3 hét és egyelőre bezáródik a magyar Thália templomának kapuja. Hát bizony ideje is, mert a színházba járó közönség száma napról-napra ijesztően apad, annyira, hogy ma holnap senki sem megy színházba. A lefolyt héten egyetlen egy telt ház sem volt. Pedig hát a következő darabok kerültek színre: „Rocambole, a párisi csavargó”, „Görög rabszolga”, „Csak párosan”, „Bányamester”, „Arany ember”, „Rip van Winkle”, „Trilby”. Hogy ezek közül — talán az egy Rocambole-t kivéve — melyik darab nem válik be egy vidéki színpadra, alig lehet képzelni. Az előadások a lefolyt héten is mind szabatos, összhangzók voltak, a társulat és igazgató mindent elkövet a közönség igényeinek kielégítésére; a helyarák mérsékelve vannak, egyes egyletekben mérsékelt árú jegyek vannak s a közönség marad a régi közönyös. Persze aztán ha Kresányi panaszodik, — nem tetszik. Vajjon ha rá volna utalva társulatával együtt arra, hogy a marosvásárhelyi bevételből tartsa fenn magát, nem-e a nyomornak volna kitéve. Sajnos, talán egyének is.

Ellenzék.

Julius 1-jével új félév vette kezdetét. Azért kerjük az előfizetést **mielőbb megújítani**, hogy a lapot ezután is **minden megszakitás nélkül** tovább is küldhessük.

Előfizetési feltételeink:

Felére 8 frt.
Negyedévre 4 frt.
Egy hóra 1 frt 50 kr.

Mutatvány számokat kívánatra azonnal küldünk.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, július 3.

— **Hány választója van Kolozsvárnak?** A központi választmány az országgyűlési képviselő-választók ideiglenes névjegyzékét szombaton délután tartott gyűlésen a következőleg állapította meg:

Az **I-ső** kerületben össze lett írva **1504** választó.

A **II-ik** kerületben **1731** választó.

Összesen : **3235** választó.

Ehez jön a volt Monostor községből **95** választó. Összesen van te-

milyen modorral fogadna, ha házassági ajánlatot bátorkodnám tenni a leányámmal.

— Nekem soha sem volt olyan anyám, tehát nem gondolhatom meg, — válaszolá Lady May nevetve.

— Udvariasan kérdeznék, hogy minő kilátásaim vannak és milyen bizonyítványt szándékozom a leányának adni.

— Gábrriel, magának erről a dologról egészen üzletszerű eszméi vannak. És maga mit válaszolna?

— Megmondanám neki, hogy az én jó anyám Langton Woldban a déli kapus házában felügyelő, hogy névelésemet a Lord és Lady Lulworth kegyességének köszönhetem, hogy a munkám által szerzett fizetésem kivül semmit sem ajánlhatok fel.

— Gábrriel, maga elfelejté, hogy egykor koszosorú költő lehet — szakított félbe Lady May szelid mosolylyal.

De én folytattam —

Lady May, egy Belgraviai anya ajtót mutatna nekem és kegyed azt nagyon jól tudja.

— Gábrriel, magának nincsen igazsága. Azonban, ki törődik azzal, hogy egy olyan anya mit mondana és hogy banna magával.

A földög az, hogy az általa szeretett leány mit tenne és én azt mondom, hogy ha érdemes volna az asszonyi névre, viszonozná a maga szerelmét. Az igazi nők nem pénzért mennek férjhez.

— Lady May, ők pénz nélkül nem lépnek házasságra. Hogy tehetnék azt?

— Természetes, hogy valami pénznek kell lenni Gábrriel, meg mondom én magának, hogy mit kellene tenni. Dolgozzék keményen, csináljon pénzt és nevet magának és akkor követheti annak a peérnek a példáját, a kiről beszélt.

(Folytatása következik)

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1899. Julius 3.

Hilary.

— A „Törisek és narancsvirágok” szerzőjétől. —

Angolból fordította: **AMICA.**

XX.

A Gábrriel történetének a folytatása.

(Folytatás.)

(48)

Az örvendező meglepetésnek ugyanazon kifejezésével nézett fel, melyet képzetemben tegnap este láttam; mind a két kezét felém nyújtotta és édes szemei szikrázni látszóttak.

— Gábrriel, — monda — miért nem volt itt tegnap este?

— Lady May, — válaszolám habozva — nem mertem előjönni. Attól féltem, hogy kegyedet megbántottam.

— Mivel? — kérdé csudálkozva. Gábrriel, mivel és hogyan?

Nem volt egyebet mit tenni, mint egész nyíltnak és világosan beszélni.

— Az által, hogy a kis Rozinak adott esőjkát elvettem, — mondtam és ismét égő pir borította el az arcát.

Mosolygott és szívem megkönnyebbült; ő nem haragudott.

— Gábrriel, — monda — én nem gondolom, hogy az megbocsáthatatlan sérelem lett volna. Ha tudtam volna, hogy azért tartottát magától távol, utánna küldtem volna.

— Lady May, tehát nem haragszik, igazán nem haragszik?

— Legkevésbé sem. Én a férfiakban bámulom a bátorságot.

Mit jelentett az? Mi volt az? Bók, szatira, vagy mi? Nem mertem tőle megkérdezni; csak meg voltam elégedve, hogy oly könnyen megbocsátott.

— Lady May, — mondtam nekibát-radva — szeretném tudni, hogy kegyed mit mondtott volna, ha lord Aberdale ugyanazt tette volna?

Arcaának az egész kifejezése megváltozott.

— Gábrriel, lord Aberdale nem maga, — volt a válasza.

— Nem; de én szeretnék az ő helyében lenni.

— Igazán? — kérdé. És miért? Én részemről inkább lennék poeta, mint peer.

— De kegyed elfelejté, hogy a peer mily sokat tehet, a mit a szegény poeta nem tehet.

— A poeta az egész nemzeten uralkodhatik a verseivel. Befolyásolhatja a népet, dalaival lojális hazafiakká teheti őket.

Az életet a nemes eszmék által szebbé teheti számukra, az egész közelebb viheti őket, szívüket jobba és lelküket nemessebbé teheti. Vegye Hugó Viktort és bármelyik francia nemes, bár mily régi lett legyen a családja és a cizme — melyik befolyásolta Franciaországot és a francziákat jobban?

És vegye a mi Shaksperünket és hasonlítsa össze ötlet a legnemesebb angol perrel.

Nós, Gábrriel ugy-e nem lehet összehasonlítást tenni! Gábrriel — folytatá és hangjában az elégtelenség árnyalata volt — ha maga világias gondolkozású férfiak és asszonyok között él, azért maga nem köteles szintén világiasnak lenni!

— Az én ambícióm csak egy dologra terjed — válaszolám.

hát az I-ső és II-ik kerületben . . . **3330** választó.

Tavaly volt a két választó kerületben összesen . . . **2307** választó.

Azaporodás tehát **1023** választó, a mi megfelel **44** % növekedésnek.

Julius 5-től kezdve a választók névjegyzéke **ki lesz hözszelemlére téve a városház közgyűlési termében**, a hol azt mindenki megtekintheti.

— **Bedő Albert** országgyűlési képviselő, nyug. államtitkár és orsz. főerdőmester tegnapelőtt Budapestről—Kolozsvárra érkezett, hol részt vett az unitárius egyházkerületi főtanácsnak tegnap megkezdett ülésén. Bedő pár napot Kolozsvárt időzik.

— **Hegedűs miniszter köszönete.** Hegedűs Sándor m. kereskedelmi miniszter az alábbi levelet küldte a kolozsvári Nőegylet és „Mária Valéria” árvaház Elnökségéhez:

Igen tisztelt Elnökség!

A kolozsvári nőegylet és árvaház által az engemet ért súlyos veszteség alkalmával tanusított önzinte részvételét. Különösen pedig a drága elhunyt iránt koszorú küldésével mutatott kegyeletért kérem fogadják szívből jövő igaz köszönetemet és hálámat. Budapest, 1899 június hó 28-án. Kiváló tisztelettel, Hegedűs Sándor.

— **A nagyváradi kir. tábla új tanácselnöke.** Mint értesülünk budapesti hírei körökben az a hír tartja magát, hogy Jeszenszky Sándor ezimzetes miniszteri tanácsost, a ki báró Bánffy Dezső miniszterelnöksége alatt a miniszterelnökség kebelében felállított nemzetiségi ügyosztálynak volt vezetője, a nagyváradi kir. táblához tanácselnökké lesz kinevezve. Széll Kálmán miniszterelnök ugyanis elfoglalva a miniszterelnöki széket, a nemzetiségi ügyosztályt feloszlatta. Jeszenszky néhány év előtt kir. ügyész minőségben működött volt Kolozsvárott.

— **Kovács Ferencz és az EMKE.** Kovács Ferencz apátplébános tudvalevőleg igen buzgó választmányi tagja volt az EMKE-nek. Résztvett az alapítás nehéz munkálataiban. Azután is az EMKE választmányi gyűléseit rendszeren látogatta. Az egyesület halála hírére az EMKE-palotára küldte a gyászlobogót. A ravatalra koszorút küld s ha a temetés órája megengedi, Kolozsvárról az EMKE nevében küldöttség megy Marosvásárhelyre.

— **Uj bírák.** Két kolozsvári fiatal ember az itteni társas élet két ismert és kedvelt tagja lett a hivatalos lap legújabb számának közlése szerint egyzerre albiróvá. Jeney Aladár dr-t a nehaj Jeney Viktor egyetemi tanár derék és szépen készült fia, a ki tanácsjegyzői teendőkre a helyi kir. táblához volt beosztva, a Kolozsvár vidéki járásához neveztetett ki albiróvá. Dörgő Gábort, a Dörgő Albert fiát pedig a nagyváradi törvényszékhez nevezte ki ugyancsak albiróvá a király.

— **Ügyészből elnök** Pap Domokos tordai kir. ügyész, a ki kiváló kriminalista hírében áll, a dévai törvényszék elnökévé nevezte ki a király.

— **Kirándulás a Vasvári eleste helyére.** Az Ereklye Múzeum mindent előkészített a jövő vasárnapi kirándulásra nézve. A tiszteletbeli tagokat, a főváros és Kolozsvár város hatóságát levél útján meghívta. Az állami erdőigazgatóság, erdőgondnokságok, vármegye, szolgabírák, Kolozsvári Kerékpáros Egylet, valamint a bánffy-hunyadi és gyalui Emke és Kárpát-egyleti fiókokat levelekben felkérte a hazafias ünnepen való részvételre és az ügy támogatására. A helyi intézkedést külön megkereste e tárgyban. E tárgyban ma a következő szép levél érkezett a kalotaszegi erdőipari részvénytársaságtól, melynek területén a bécsi fűrésztelepen lesz a kirándulók főhadiszállása.

Kolozsvár 1899. évi július hó 2-án.

Igen tisztelt szerkesztő ur!

E hó 9-ére tervezett kirándulásra vonatkozólag intézkedett a bécsi igazgatóság útján, hogy 40 személyre élelmzés, lakás, a megbeszélte módon, legelőszerebben berendezve. e hó 9-ére meg legyen. Freud Miksa ut a lekezelési állomásig igazgatója a vendégeket a b. hunyadi gömőmánsnál fogadják és pedig 4 fiakerrel és 6 szekérrel s a társaságot utnak indítja Béles felé.

Vasárnap d. u. Bélesen villás reggeli, este 7 órakor vacsora, a hölgyek részére d. u. uzsonna. Hétfőn reggel 7 órakor reggeli (Kávé vagy Thea) déli 12 órakor ebéd. Ha lehetséges kérem Freud Miksa urat legelőszerebben innen esütörtökön elmenő levélben értesíteni, hogy hány személy érkezik Hunyadra (Czim Freud Miksa Keleczel, U. P. Nagy-Kalota.) Tovább kérem Eichner Bertalan urat (Béles U. P. Magyar Győr Monostor) legelőszerebben innen pénteken elinduló levélben arról értesíteni, hogy pontosan hány személy indul Béles felé.

Teljes tisztelettel
Kollmer Hermann.

A kirándulni óhajtok tehát kérem, hogy ebből szándékukat e hó 6-án, esütörtök estig, mulhatlanul jelentsék be az erekllye múzeum igazgatóságánál (Tornaviróda) és pedig a kolozsvári lakók személyesen vagy levelekben, vidéken lakók pedig távirati úton.

A bánffy-hunyadi vasut állomásról az indulás reggel pontban 7 órakor történik.

— **Élet az edőben.** A Kolozsvár határán levő hójai erdő tegnap ugyancsak han-

gos volt a mulatozók zajától. Az első szép nyári nap tegnap volt, s ez kicsalta az embereket a zöldre. Már kora reggel nagy csoportok vonultak el az erdő felé vezető utakon, s telepedtek meg az erdő különböző pontjain. Ebéd után aztán a MÁV. műhelyének olvasóköre és dalárdája rendezett kirándulást és táncszívalommal kapcsolatos dalversenyt, mely aztán egész sereg közönséget vonzott ki a kies erdőbe, melyet csakhamar elrepett a folyton növekvő közönség. A tánchoz még kora délután hozzá kezdtek, s pompás kedvvel folyt még a késő éjszakában is. Az erdőből elvezető utakon még éjjel után is lehetett látni a hazatérők csoportjait.

— **A légszesz gyár** ellen újra sürün panaszkodnak minden oldalról. Nagy Gábor nyári étköz helyiségeiben pld. már napok óta oly rosszul ég a gáz, hogy az emberek alig ismernek egymásra és a gázgyár emberei nem képesek a hibát megtalálni. Ha azt vesszük, hogy a Nagy Gábor helyisége az előkelő társaságok főbb találkozó helye, el lehet képzelni milyen rossz hatással lehet nemcsak a publikumra, hanem a tulajdonosra is, a ki nem kimél semmi költséget, hogy a mizerábilis állapotnak véget vessen, de eddig minden hiába való. Ugy látszik, hogy a gázgyár nem végezett a munkálatakat arra való szakemberekkel és így nemcsak késést és kellemetlenséget okoz a gázfogyasztó közönségnek, hanem tetemes kárt is.

Villamosság jövőn el a te világosságod Kolozsvárra is!

— **Leányjárás Kolozsvárt.** Az utóbbi napokban lépten-nyomon idegen leányarozokkal találkozhatunk Kolozsvár utcáin. Ennek az oka, hogy a tanítónőképző intézetben most folynak a *felvételi* vizsgálatok. A mint értesülünk összesen 121 leány növendék jelentkezett a vizsgálatokra, a kik közül 45-ön fognak felvételt, a mennyiben ennyi hely van elfoglalható. Az írásbeli vizsgálatokat szombaton és szöbelit ma tartották meg.

— **Megkezdte büntetését.** Oberschall Pál, a Putnokj Domokos szomorú halállal végződött párba életben maradt része tegnapelőtt megkezdte két havi államfogház büntetése kitöltését a helybeli ügyészség fogházában.

— **Hunyadvármegye két új főtisztviselője.** Az erdélyi részek legnagyobb vármegyéje az 5. mull hetli közgyűlésén valóóságos kis tisztújítást ejtett meg. E gyűlésen töltöttek be a két főtisztviselői állások és pedig a Hollaky Ártur ut alispán Udvarhelymegye főispánjává történt kinevezetésével megürült alispáni széket, valamint a Kapeza Gyula nyugalmaztatása óta üres főjegyzőséget. Alispán Mária László orsz. képviselő lett, főjegyzővé pedig Pogány Béla aljegyzőt választották meg. Mind e két új főtisztviselő a fiatal ember, Mária László fia néhai Mária Lőrincznek, a kisokáig volt képviselő és nagy szerepet játszott Hunyadmegye közéletében. Sokáig volt a hátszegi járás kedvelt főszolgabírája és 1896-ban lett képviselője.

Pogány Béla, néhai Pogány Albert fia, Pogány György volt főispán unokaöccse, a kolozsvári egyetemen végezte ritka szép eredménynyel tanulmányait. Mint joghallgató, ritka kedveltségnek örvendett. Tanárai szerették, hallgatói kollegái valósággal bálványozták ezt a ritka jó modoru, rendkívül szerény és mégis külsejében imponáló, kiválóan rokonszenves ifjut, a kinek főjegyzővé választása éppen ezért szélesebb körben kelt őszinte örömet. Pogány Béla különben, mint gyakornok pár év előtt kezdte a megyei szolgálatát és a kik ismerik őt, megvannak győződve róla, hogy bár mi sínés benne a stréberből, nem végzi a főjegyzőséget.

— **Tilos a kerékpározás.** Ne jöddenek meg a sportnak ezen kedvelői, mert nem nálunk tilos ez, hanem a marokkói szultán birodalmában is a ki halgatva legbefolyásosabb és legbölcsebb tanácsosait, a kerékpár használatát egész birodalmának területén tiltotta. Ezen tilalom dacára a kerékpár erősen hódít Afrika földjén. Igaz, hogy még Tombuktuban nincs kerékpár iskola, sem a „Touring Club” az utakat még nem szabályoztatta a kerékpározók részére és ha a kerékpár még nem is helyettesíti mindenhol a „sivatag hajóját” de már is emeli a pénzforgalmat. A kereskedők ezen viszik portékájukat a vásárra. Az Európában elhasznált régi kerékpárokat pedig élelmes vállalkozók oda szállítják, hol jó pénzen tudnak rajtuk s ezen kerékpárok még mindig kielégítik az ott még nem oly magasas szármaló igényeket. Azon benszültök pedig kik már elcsajgították a kerékpározás művészetét valósággal bámulat és irigység tárgyai midőn az „ördög paripáján” nyargalásnak fel és alá. Az ünnepélyekre és a kivégzésekre is kerékpáron száguldanak sokan a banszültöket közül s így természetesen előbb érnek oda és könnyebben szerezhetnek maguknak jó helyet minden ily látványosság élvezetéhez.

— **A háborgó Vezuv.** A Vezuv ismét háborgó, tüzet okád, hamuesőt ont s lávafolyamot küld ki melyből, hogy tünkretege a viruló tájat, mely a hegy lábánál elterül. Az a hír azonban, hogy a láva már a kiástott Pompej it is elöntötte, valószínűleg erős nagytús lesz, mert a láva folyását immár szabályozzák s főleg Pompej it nagyon óvják az elárasztástól.

— **A Splényi-Engel ügy.** Splényi Ödön báró ellen megindult bünvádi eljárás folyamán Oláh András vizsgálóbíró befejezte a törvényszék által elrendelt pótelnyomozma-

tot is és az ügy aktái az ügyészséghez kerültek. Geguss Gusztáv kir. főügyész helyettes az előnyomozat alapján oly indítvánnyal tette át az aktákat a törvényszékhez, hogy Splényi Ödön br. ellen az eljárás megszüntetendő. A törvényszék védtanácsa Zsitvay Leó elnöklete alatt tárgyalta az indítványt és Langer Jenő bíró előadása alapján azt határozta, hogy az ügyet további pótnyomozás végett visszaküldi a vizsgálóbíróknak. Ezzel szemben Geguss kir. főügyész helyettes azon az állásponton van, hogy az eljárás már az előnyomozat mai stádiuma mellett megszüntetendő és a törvényszéknek a további nyomozatot elrendelő végzése ellen a táblához fellebbezett. Az iratokat tehát most sürgősen felterjesztették a kir. táblához.

— **Radó Kálmán halála.** Mint egy rövid távirat jelenti, szentmártoni Radó Kálmán es. és kir. kamarás, orsz. képviselő, Vasmege volt főispánja Karlsbadban meghalt.

Radó Kálmán született 1844. deczember 17-én Répéselokon, Vasmegyében, hol akkor atyja alispán s előkelő földbritokos volt Gimnáziumi tanulmányait Sopronban, jogi tanusmányait Eperjesen végezte. 1877-ben a sárvári járás szolgabírája s 1869 és 1972-ben ugyanezen választókerület orsz. képviselője lett. Mint képviselő a Deák-pártnak volt híve. Az 1875-iki fuzió után nem vállalt mandátumot s visszavonult birtokára gazdálkodni. Ekkor fordította figyelmét a Rába-szabályozás régóta vajdó ügyére s 15 évi nehéz munka után—mely idő alatt mint kormánybiztos működött—a szabályozást végleg be is fejezte. 1882-ben lett Vasmege főispánja, melé állásban 13 évig maradt meg. A Rába-szabályozás bejezte után 1896-ban ismét képviselő lett, mely alkalommal, mint szabadelvű párti a felső-öri (Vasmege) kerület küldte a parlamentbe. A dunántúli evang. egyház világi felügyelője is volt, melynek alapján annak idején a főrendiházban foglalt helyet. Ö Főlsége a v. b. t. t. ezimmet tüntette ki. Nemkülömben birtokosa volt több jeles magyar és külföldi rendjelnek.

— **A Park-klub ünnepe.** A Park-klub igazgatósága még a muli évben megrendelte a királyi pár mellszobrát a klub díszterme számára. A két szobrot már elkészítette Zala György szobrász. Az egyik szoborhoz, mely a királyt tábornoki egyenruhában, mellén érdemrendekkel ábrázolja, ő felsége több ízben ült modellt. A másik szobor Erzsébet királyné díszmagyarban, viruló szépségében és ifjúságában, az 1867-iki arcepe után készült, mely leginkább átmeneti a köztudatba. A két mellszobrot egy híres párisi ércöntő-műhelyben öntötték bronzba és a minap haza is küldték. A Park-klub dísztermében már készen van a szobrok három-féle márványból faragott remek talapzata. A leleplezési ünnepet a király óhajtatására a jövő májusra tűzték ki, amikor Erzsébet királynasszony gyászéve letelik. A leleplezési ünnepet jelen lessz az egész udvar.

— **Ozman basa betegsége.** Ghazi Ozman Nuri basa, marsall, a plewnai hős, mint Konstantinápolyból táviratozók, megbetegedett. Ozman basa 63 esztendő. s viszontagságos élete annyira megviselte, hogy az orvosok nagyon aggódnak állapota miatt.

— **2027 kivándorló.** Rendkívül elszomorító a jelentés, melylyel a szépesmegyei sorozóbizottság beszámol az ezidei sorozás eredményéről. Összesen 4501 embert hívtak be, ezek közül az újonctartalékba 452, a póttartalékba 50 vált be. 1927 legény nem vált be, 2027 pedig nem jelent meg, meg, mert kivándorolt Amerikába.

— **A veszett kutya és a keményre főtt tojás.** Borzasztó halált szenvedett Székely István miriszlói, alsófehérmegyei földmivelő hat éves kis fia. A szerencsétlen gyermekket még májusban veszett kutya marta meg az arczán. A gondatlan szülők nem tulajdonítottak semmit az esetnek, hanem a rég bevett szokás szerint kuruzslóval gyógyították, a gyerek nyakába meleg vasat akasztott s egy kis tarisznyában porrá tört keményre főtt tojást doroztatott vele. Persze az „orvosság” nem használt. A fucska a muli hó 25-én megbetegedett s a szülők még csak orvost sem hívtak hozzá. A szegény fia 3 napi kínlódás után vesztettségben meghalt. Szüendései közben atyját is megsebezte, a ki a szomorú eseten okulva föllesett a fővárosba, hogy gyógykezeltesse magát.

— **Rémhírek Oláhországból.** Mig nálunk az idei gazdasági éva sok eső miatt vesztett a várt jövedelmi eredményéből, a szomszéd Oláhországból a szárazság okozta aszály dühöng. Egy magánlevél tudatja velünk, hogy Románia több kerületében már is föllepott az éhínség. A Constazából kelt levél szerint ott teljes aszály van, Minden kiszáradt s megégett, amit csak a földre vetettek. Az igavonó jöszág a takarmányhiány miatt éhségben hull el. A legkisebb eredményű aratása sem lehet kiltatása constanzai kerületben s a nép köztött már ma is állandó az éhínség, a városokban erősen tapasztalható az élelmiszerek megdrágulása. Isten tudja csak, hogy mi következik reánk! — végzi a levél.

A bucaresti román országgyűlés pedig ügyet sem vet a dolagra. Nem ér rá. Foglalkozik a magyarországi „elnyomott” oláhok sorsával...

— **A gavallér-élet vége.** Szomorú alakkal találkoztunk szombaton a törvényszék végtárgyalási termében. Sp. Oszkár, egykor m. kir. honvédfőhadnagy tilt a vádlottak padján három rendbeli büns cselekmény miatt. Sp. valamikor kedvelt tagja volt a honvédisztiárnak. Ugyanis jó ezimóra volt, a ki bajtársai és ismerősei igen kedvelték mint jó modoru, ügyes katonát. Mivel azonban szolgálatra képtelenné vált. — zülleni kezdett. A züllés aztán több büncselekményre ragadt. Ezek miatt került a vádlottak padjára. A törvényszék magánokrá-

hamisítást, sikkasztást és hamis vádat állapított meg a Sp. terhére és összbüntetési hat havi fogházra ítélte őt. Vádlott felebebezt, de az ügyész is — súlyosbításért.

— **A frakk ellen.** Franciaországban lázadnak a frakk ellen. Nemrégiben történt, hogy Le Bargy, a Theatra Français tagja, a ki öltözködés dolgában valóságos tekintély, azzal mutatta ki ellenszenvét a frakk iránt, hogy még esküvője alkalmával sem húzott fraktot. Egyszerű utcza kabátban esküdött. Pierre Louys, az Afrodite híres szerzője követte ezt a példát s ő is utcza kabátban jelent meg saját esküvőjén. A frakk ellen tehát, mint látszik, határozott antipatiák vannak a frakk hazájában, de egy híres színész s egy híres költő végére nem elég oly hatalmaság legyőzésére, mint a frakk, melynek uralmát századévek sem voltak képesek megdönteni.

— **A nevelőnő büne.** Szép kis szőke leány ült szombaton a vádlottak padján. Egy uri háznál volt alkalmazásban mint francia nevelőnő, de a sátn megkísértette és rossz utra tévedt: lopott. Ruhámenteket és könyveket lopott szolgálatadójától. Ezért került vizsgálati fogságba s folytatólag a vádlottak padjára. Egyes résztettektől elteltintve, a kis gouvernante beismerésben volt. De hiába való is lett volna tagadása, mert az a család, a melynél lakott, a maga egészében, gyermekétől és eselédestől előtt a végtárgyalásra tanuskodni ellene. Ehhez képest a törvényszék megállapította a delictumot és a vizsgálati fogság leszámításával elítélte a megtévedt fiatal leányt három havi fogházra. Midőn megkérdezték az elítélttől, hogy megnyugszik-e az ítéletben, azzal felelt: „Ugy sincs hova mennem.”

— **Elveszett csütörtökön** estve, a Herczegóvina vendérlőtől az Óvárág, egy nő nyeles szeművel „Lorgnon” a becstületes megtaláló követik azt, e lap kiadóhivatalánál illő jutalom ellenében átadni.

— **Keresek** megvételre Kolozsvár-megyei bank-részvényt. Ajánlatok az „Ellenzék” szerkesztőségébe küldendők,

Gyászrovat.

Az erdélyi róm. kath. egyháznak súlyos vesztesége van. Marosvásárhelyt július 2-án d. e. 11 órakor hosszas szenvedés után elhunyt *Kovács Ferencz* pápai praelatus, apát plébános, a vaskoronarend lovagja. A megboldogult azok közé tartozott, akik zajtalanul szerényen törekednek szolgálni egyházak, hazájok ügyét. Nincs Marosvásárhelynek valamire való egyesülete, a melynek vezetői között ott ne lett volna, többnek volt elnöke, tiszteletbeli és igazgatósági tagja s alapítója.

Halála ámbár hosszas szenvedése után nem jött váratlanul, mindenféle mely részvétet keltett.

K.-szentmiklósi *Nagy Gyula* m. kir. pénzügyi titkár N.-Eayeden meghalt.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósításai és sürgöny-levelei.)

Beszámoló.

Budapest, jul. 3.

Szluha István országgyűlési képviselő tegnap tartotta beszámolóját Pallson, melyben a most tárgyalat kiegyezési javaslatokkal szemben különösen az önálló vámterületet és a független nemzeti bankot védelmezte.

Uj gyár.

Budapest, július 3.

A gyapot szövő gyár, mely a kormány által nyújtott jelentékeny kedvezményekkel és a város támogatásával szombathelyen létesül, előre láthatólag már ez évi november hónapban kezdi meg működését. Az építési munkálatok e héten már megindulnak miután a szerződést a város polgármestere és a vállalkozó bécsi czég főnöke tegnap szombathelyen aláírták.

Néppárti népgyűlés.

Budapest, július 3.

Tegnap délután 3 órakor Vörösvárott népgyűlést tartott a néppárt. A népgyűlést megelőzőleg istentisztelet volt. A gyűlésen mintegy 1500 ember vett részt. Az elnöki megnyitót Zichy János gróf tartotta. Mint első szónok, Meszlényi Pál a néppárt programját fejtegette. Különösen zajosan megéljeneztek, mikor az általános választói jogot és a polgári házasság revizióját fejtegette. Beszéltek még Robicsok Ferencz plébános és Bónits Ferencz szerkesztő, a ki felhívta a népgyűlést arra, hogy csak keresztény lapokat olvasson. Zichy záróbeszéde után a népgyűlés este hat órakor véget ért.

Zola pere.

Páris, július 2.

Zola Emil július 11-én tárgyalják a versaili esküdtbírószág előtt. Azonban

hirlik, hogy a tárgyalást bizonyítalan időre elfogják halasztani.

Tüz.

Székesfehérvár, jul. 2.

Itt nagy tűz ütött ki. Az utcán éjjelnappal nagy tömeg futkározik fel és alá. A sebesültek állapota nem változott. Dameberg Lajos kereskedő inast nem találják, valószínűleg a lezuhanat pinczeboltozat temette maga alá.

Ítélet.

Temesvár, jul. 2.

A zsebelyi mérgekverők bűnpörében a törvényszék ma délelőtt 10 órakor hirdette ki az ítéletet a közönség rendkívüli érdeklődése mellett. Az ítélet szerint özv. Nikodém Mária életfogytiglani fegyházra, Ursnika Katalin, Czoran Mária és Zimesa Trifunit, Rozin Györgyöt a gyilkosság büntette miatt 15 évi fegyházra ítéltettek. A négy elítelt aszszonyra nézve a büntetésből másfél évet, vagyis a vizsgálati fogságot vesznek kitöltöttnek. A többi 9 vádlottat vizsgálati fogságok fentartása mellett felmentettek. Az indokolás felolvassása egy órát vett igénybe.

Mikor az elnök kihirdette az ítéletet, özv. Nikodém, a ki tud magyarul, ezt kérdi: Hogy értem az életfogytiglan való fegyházat? Ugy, hogy örökre becsukva maradok?

Elnök: Igen.

Nikodém (sicva): Nem nyugszom meg az ítéletben, mert én nem mérgeztem.

Urszika megnyugszik az ítéletben, Czoran Mária apellál, ugyszinte Zimesz Trifumia. Korin összerenzen az ítélet hallatára és kijelenti, hogy fellebez. A védők fellebeznek, dr. Góth királyi ügyész szintén fellebez súlyosbításért, a felmentett vádlottakra nézve pedig a felmentés miatt. Az ítélet kihirdetése után az elítélteket lefénképezték.

Zavargások.

Madrid, jul. 3.

Velenciából zavargási hírek érkeznek, a katonaság fegyverhez nyúlt. A spanyol cenzúra következtében részletek hiányoznak.

Madrid, jul. 3.

A legujabbb hírek szerint 30 ember sérült meg súlyosan. Többen halálosan.

Dreyfuss Rennesben.

Brest, július 3.

A „Sfax” hajó este ide érkezett. Mindezen ideig még senki sem kapott engedelmet a hajóra szállni. A legénység csak holnap szállhat partra.

Páris, július 3.

A lapok híreket közölnek Dreyfus és Dreyfusné találkozásáról. Ezek szerint Dreyfus mikor nejt meglátta, néhány percig mozdulatlanul állt helyén és utóbb is csak érthetetlen szavakat hallatott. Mikor magához tért több ízben is sirni kezdett.

Délután Dreyfusné újból felkereste férjét és ezuttal már a találkozás is bensőbb volt.

Páris, jul. 3.

Dreyfussnének megengedték, hogy az ebédet maga vigye Dreyfusnak. Az ételeket maga Dreyfussné készíti.

Dreyfussné rokonainak a következő sürgönyt köldötte első találkozásukról:

Se Alfréd, se én hosszasan nem tudunk egy szót sem szólni.

Alfréd első szavai voltak: Gyermekeink, hogy vannak?

Alfréd egészsége aláásva, de aggodalomra nincsen ok.

Halálozás.

Budapest, jul. 3.

Zsámbokréti József, kormánypárti képviselő meghalt.

Országgyűlés.

Budapest, július 3.

A képviselőház mai ülésén Perczel elnök bejelentette Radó és Zsámbokréti halálát.

Ezután megszavazták harmadszor a szombaton elfogadott javaslatokat.

Több apró javaslat után, megkezdtek a javaslatot, Pulszky előadó után Komjáthy Béla támadta a közös bankot.

A ház mai ülése alatt megjelent a folyosón Thun osztrák miniszterelnök hosszasan konferált Szélllel.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felölő szerkesztő és lapfajtadonos:

MAGYARY MIHÁLY.

Sz. 9228—99. szb.

598. 1—1

Faeladási hirdetmény.

Udvarhelyvármegye, Árvátfalva II. határterében fekvő és a betlenfalva kbirtokosság tulajdonát képező fenyőerdőből 82-03 h. holdnak mintegy 16888 m² luczfenyő fűrészfűrészes anyag és 1833 m² luczfenyő építési fakészlete a szerződés megkötésétől számított 1 esetleg 2 évi kihasználási időtartam mellett 1899 évi július 26-án d. e. 9 órakor Bethlenfalva községkészenél nyilvános szóbeli és zárt írásbeli árverésen elfog adatni.

Kikiáltási ár 26,798 frt 40 kr., minek 10 százaléka bálnatpénz.

Az árverési feltételek a székely-udvarhelyi főszolgabírónál és a sz. udvarhelyi m. kir. alsó erdőgondnokságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Sz. Udvarhelyt, 1899 június 29.

Demeter
főszolgabíró.

Sz. 402—1899.

600. 1—1

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvár-vidéki kir. járásbíró 1899. V. 372. számú végzése következtében dr. Bogdány Lajos ügyvéd által képviselt ifj. Releaz Gerő javára br. Jósika Andor ellen 346 frt 50 kr. s járuléka erejéig 1899 évi március 24-én fogatott kiélégítési végrehajtás után le és felülfoglalt és 1627 forint 90 kr. becsült házbeli bútorok, lovak, kocsik, szarvasmarhák, takarmány stb. álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kolozsvár-vidéki kir. járásbíró 1899. évi V. 372. számú végzése folytán 346 frt 50 kr. tőkekövetelés ennek 1898 évi október hó 25. napjától járó 5 százaléka kamatai és eddig összesen 91 frt 20 kr. bíróilag már megállapított költségek erejéig — Magyar-Fenesen — adós lakásán leendő eszközölésére 1899. évi július hó 22. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik, és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX. t. cz. 107. és 108. §-sa értelmében a legtöbbet ígérőnek, becsáron alól is eladatni fognak.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltaták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881 évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1899 évi június hó 21. napján.

Piger János,
kir. bir. vghjtó.

387—1899

601. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-sa értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvár-vidéki kir. járásbíró 1898. évi Sp. II. 31. számú végzése következtében Pap Imre kolozsvári ügyvéd által képviselt az „Economus” takarékpénztár javára Szallos Márton hagyatékára s társai ellen 200 forint és jár. erejéig 1899. évi április hó 18. fogatott kiélégítési végrehajtás után lefoglalt és 358 frt 20 kr. becsült I. Szallos Márton Mihók Marczinál 180 frt értékű 2 ókor bival, II. Kovács Jánosnál 180 frt értékű 1 bival, gazdasági eszközök, III. Diósi Jánosnál 48 frt értékű különféle szobabútorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kolozsvár-vidéki kir. járásbíró 1899. évi V. 959. sz. végzése folytán 200 forint tőkekövetelés ennek 1896 évi szeptember hó 1. napjától járó 8% kamatai 1/3% váltódíj s eddig összesen 63 frt 90 kr. bíróilag már megállapított költségek erejéig Vistában — a lakosok házában — leendő eszközölésére 1899. évi július hó 8-ik napjának délelőtti 8 órája határidőül kitűztetik, ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX. t. cz. 107. és 108. §-sa értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltaták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881 évi LX. t. cz. 102. §-sa értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1899 június hó 20. napján.

Lőrinczy Károly,
kir. bir. vghjtó.

TESSITORI és GURISATTI

Nagy-utca 27. szám.

Felvállalnak: Granitto, Terrazzo, Betonrozások, Csatornázások, Szökőkutak, Beton hidépítések, Aszfaltrozások, Beton alapozások, Cement és Mozaik-lapokkal kövezések, Építészeti díszítványok gipsz, cement- és mázból stb.

Raktáron tartanak: Cement és Mozaiklapok minden szín és nagyságban. Járdalapok, Aszfalt fedélpép, Aszfalt elszigetelő lemez, Csatorna csövek, Portland és Roman-cement, Fűsz (Gyepsz) stb. 472. 9—15.

Értesítés!

Arról értesültem, hogy három évtizeden át a legnagyobb közmegelegedésre működő és a legújabb technikai izlést is kielégítő bútorraktáromban és műhelyemben ügyeim rendezéséhez szükséges rövid szünetet tölttem, kenyérszerzésre irányuló roszindulatú koholmányokkal ama híresztelésekre használtam fel, hogy a régi 30 éves működésem teréről végleg visszaléptem, nyugatamba vonultam, dolgozni már teljesen képtelen vagyok, munkát többé fel sem vállalom. Minthogy kiváló izlésemről és pedáns munkámról külföldön elismert nevemet megmontani másképpen — pl. versenymunkával — nem voltam képesek, mindezt csak azért híresztelték és híresztelik ma is, hogy helybeli és vidéki régi vevőim, a kik mindenkör kizárólag engemet voltak kegyesek becses megrendelésükkel kitüntetni, szünetem alatt elszokjanak.

Épp ezért az igazságunk, előkelő vevőimnek és a magam önértékének tartozom a tendenciózus rágalomk demontálásával. A mit írtak és tenni ama ízelletteljes kérés által, — hogy sziveskedjenek személyesen meggyőződni egy próbarendelés által az összes állítások ellenkezőjéről — mely alkalmammal befog bizonyosodni, hogy képes vagyok pedanteria, pontosság, tisztaság, tartósság, izlés jutányosság tekintetében versenyezni a hazai és külföldi legelőkelőbb cégekkel éppen úgy, mint eddig, sőt nyugodt lelkiismerettel állíthatom, hogy ezantul még sokkal inkább.

Azonban nehogy félreértessem. Nem dicsekvésként teszem ezt az ajánlatot, hanem a félrevezetett nyilvánosság felvilágosításul.

Ezek után van szerencsém jól ismert cégemet ismét megnyitni, bővíteni, átalakítani, különösen új berendezések, garnitúrák kibővítése, bevonása, mindennapi javítása, átalakítása, vagy becsérelése tekintetéből. Ugyazintén bátorodom felhívni becses figyelmüket új, vagy régi bútorokat „mely mentesít” preparatumomra, melylyel több évi módosítás után a legbiztosabb eredményt értem el.

Becsés megrendelésüket kérve maradok kiváló tisztelettel

415.15—*

Duchony János és fia.

MEZŐGAZDASÁGI BANK

és
takarékpénztár részvénytársaság
Kolozsvárt, J 6 k a i-utca 3. szám, emelet.

Betétek után naptól-napig

5% kamatot

fizet, s a tőke-kamatadót is az intézet saját-jából fedezi, úgy, hogy a betéve tiszta kamatot élvez.

BETÉTEK

rendszerint felmondás nélkül fizettetnek vissza.

Minden a bank és takarékpénztári ügyletekre vonatkozó felvilágosítással szívesen szolgál az igazgatóság.

587. 3—3.

Csak fiatal embereket

érdekel tudni, hogy a

Párisi Dr. Boiton-féle

Injectio Oriental

már néhány nap alatt elmulasztja még a legrégibb és legelhanyagoltabb kifolyást is.

Felesleges tehát Santal vagy Copaivát használni, mely csak a gyomrot rontja, de a bajt

nem gyógyítja.

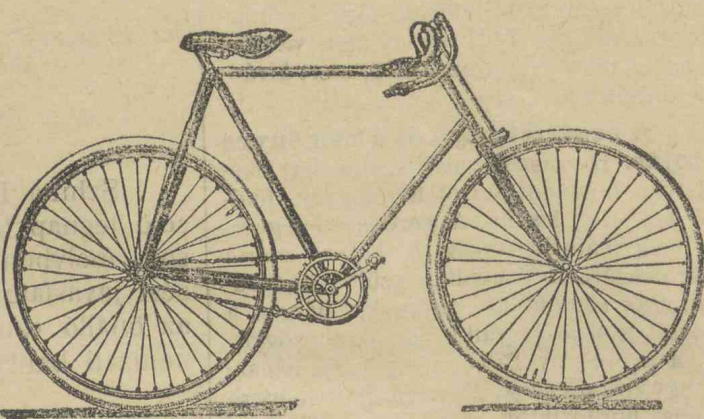
Kapható egyedül

Zoltán Béla

gyógyszertárban

Budapest, V., Nagykorona-utca 23.

Ára üvegenként 1 frt. 1.20 kr. előleges beküldésével franco.

Sürgőnyozim:
Bernáth gépraktár
Kolozsvárt.

A nagybecsű vevőimet hímezni és kötni is megtanítom. Az összes raktáromon levő árukat u. m. számtalanfajta uti és verseny kerékpárok, varrógépek, különféle hinta és játszó gyermekkocsik, triciklik, 4 éves kortól 12 évesig havi kis részletfizetés ellenében adom.

515. 12—00

Mechanikai műhelyemben egy jó családból való fiu tanulónak felvétetik.

Gazdasági Iroda Kolozsvárt.

FERENCZY DEZSŐ és TÁRSA.

Jókai-utca 4. sz. — Telefon 176.

Megbízásból közvetít:

Birtok vétel és eladást
Birtok bérletet
Gazdasági termények értékesítését
Gazdasági haszon állatok értékesítését
Gazdasági gépek, eszközök és anyagok bevásárlását és értékesítését
Gazdasági nyertermények értékesítését
Műtrágya beszerzését
Mindennemű biztosítások eszközölését
Jelzálog kölcsön eszközölését
Gazdasági üzemtervek, elszámolás, leltározás stb. elkészítését és felülvizsgálatát, melyeknek gyors, pontos és méltányos kiviteléért szavatol.

Keresünk:

200 holdas birtokot haszonbérletre
2000 holdas birtokot megvételre
6 - 800 holdas birtokot fix adminisztrációra
Több kisebb nagyobb fenyő és tölgyerdőt kihasználásra
Egy házat két nagy szobás lakással és melékletekkel leh-tőleg kerttel megvételre
Nagybő mennyiségű száraz egészséges szénát
4000 mm. tengerit azonnali és későbbi szállításra.

Ajánlunk:

Egy 1600 holdas birtokot jó jövedelmű malommal, komlótermeléssel, szeszgyárral alkalmas

épületekkel kedvező feltételekkel haszonbérletre
Egy 300 holdas birtokot a mezősegen megvételre
Egy 160 holdas birtokot vasut mellett, szép épületekkel 13,500 frtért
Egy 90 holdas 40 éves csererdőt vágásra
300 db. egy két és három éves birtut
Egy Cormik féle arató, kéveköti gépet alig használva
Egy kolozsvári több évre biztosított bérjöveldelmű nagyobb házat megvételre
Egy csinos emeletes villát szőlővel 6000 frtért.

540. 9—21.

Bernstein padló-fénymáz,
Pillanat padló-fénymáz,
Email Glasur fehér és színes,
fest és fényez egyhuzamban.

A MARX LAJOS Bécs, Mainz és Szentpétervár
fény- és festékgyárából.

Gyorsan száradó, tartós és mindenkiel kezelhető fénymáz padlók, konyhabutorok és bármilyen fa, vas vagy bádóg házi eszközökre.
Kitűnő mosható festék falra, konyhai öbítő helyeken.
Raktára Gergely Ferencz, Biasini Sándor és ifj. Pere Istvánál.
255.12 12

Külföldi tőke

keres elhelyezést:

magyarországi birtokokra, bérházakra, gyárakra és ipartelepekre, kiválóan előnyös feltételek mellett.
Továbbá: részvénytársaságok, a. érde. u. vasutak, bányavállalatok finanszírozása.

Megkeresések minden nyelven intézhetők a Syndicatus titkárához: Mr. Joseph de Jessenice Paris, 75. rue Faubourg St. Denis, 75. 584. 4—10

THE PREMIER CYCLE CO LTD.

(Hillmann, Herbert & Cooper.)

GYÁRTELEPEK

COVENTRY

EGER

DOOS

Angolország.

Csehország.

Németország.

PREMIER-

kerékpár

24 év óta

elsőrendű

gyártmány!

Egyedüli raktára:

Tauffer Ferencz Utódánál
KOLOZSVÁRT

314.13—20.

Kerékpárt ne vegyen addig senki,

Telefon 412.

mig meg nem nézte az új 1899 évben érkeztek, és sok czélszerű újításokkal ellátott BEL- és KÜLFÖLDI KERÉKPÁRAIMAT; különösen az angol fegyvergyár készítményeit, a mely felülmul minden képeletet, úgy csínosság, mint finom anyaga és könnyű hajtásánál fogva. Elvem kevés haszon és nagy forgalom — ezért a legfinomabb angol aczálból készült 1 ülésű kerékpárokat felszerelve, azonnali fizetésnél 130 frttól 260 forintig, 2 ülésű, női vagy férfi részére 250 forinttól 380 frtig, 3 kerekű csomagszállításra alkalmas 300 frtért, és az angol B. S. A. lánccsöklőket 180 200 frtért adom; az anyaghibákért 2 évi kezességet válllok: az igen t. vevőim, úgy hölgyek mint urak saját gépeimen, kényelmesen berendezett nagy zárthelyű kerékpár iskolában díjtalanul, másokat pedig 5 frt díjért tanítom meg kerékpározni.

Raktáromon vannak az összes kerékpárok részei, azok teljes felszerelése, sokféle acetylen lámpák, Ca-cium Carbide z t kisebb nagyobb dobozokban, belső és külső gumik, eső köpenyek stb. stb.

Kerékpárokat kölcsönbe is adok, órára, napra, vagy heti használatra megállapodás szerint a használt kerekeket becséreltem, vagy megveszem és adok is el.

Nagy raktárt tartok Singer, Családi, Médium, Titania, Minerva, Gritzner kis és nagy körhajós, Howe, Cilinder, Viktoria himző és harisuya kötő gépekből.

A nagybecsű vevőimet hímezni és kötni is megtanítom. Az összes raktáromon levő árukat u. m. számtalanfajta uti és verseny kerékpárok, varrógépek, különféle hinta és játszó gyermekkocsik, triciklik, 4 éves kortól 12 évesig havi kis részletfizetés ellenében adom.

Az úmimét 5 évig szavatolok, meg nem felelés esetén, azonnali kicserélem. Egyidejűleg felhívom a n. é. közönség becses figyelmét a szakszerűen berendezett kerékpár, varrógép, mechanikai javító műhelyemre, hol minden javítandót. a legkényesebb igényeknek megfelelően (*mailirozva, nickellirozva) gyorsan és jutányosan elkészítem.

Minden e szakmára irányuló kérdésre felvilágosítással és kívánságra képes árjegyzékkel szolgálok.

A n. é. közönség további becses pártfogását kéri

515. 12—00

Mechanikai műhelyemben egy jó családból való fiu tanulónak felvétetik.